

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četr leta 65 kr. — Naročina se pošilja upravnosti v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Bahači, berači.

Našim bralcem je znano društvo »Südmark«, doma je v Gradci, v glavnem mestu naše dežele, podružnice svoje pa ima po vsej deželi in denar vzame, od koder mu pride in z obéma rokama seže po denarji, ki pride iz »rajha«, iz dalnje Nemčije. In kaj hoče to društvo? Nič manj in nič več, kakor naše deželo spraviti Nemcem v posest. Ona je neki od pamтивka last Nemcev in je torej le krivica, če živi na tej zemlji, v tej deželi slov. ljudstvo. Le-to se mora torej potisniti ven, iz dežele in mora napraviti prostora za Nemce.

Da je naša dežela last Nemcev, dokaz za to pa nam ostane gospôda pri društvu »Südmark« slej ko prej na dolgu in tega ne more, naj se obrača, kakor koli ji je ljubo, dokazati, ne iz zgodovine, ne iz pravice. Ne iz zgodovine. Da bi bili kedaj Nemci našo deželo imeli v lasti, to se ne bere in ne vidi nikjer v starih časih. Narobe, zgodovina kaže, da je bila svoje dni vsa dežela naša in še dalje, gori v Avstrijo v rokah slov. ljudstva. Na to še kaže sedaj marsikatero ime vasi, trga, mesta, reke. Reka Mura, mesto Gradec, trg Peklo, sedaj Peggau, vas Blatnica, sedaj Fladnitz, selo Studenci, sedaj Studenzen — vse visoko na nemškem delu naše dežele — pač ne kaže, da so bili tam svoje dni Nemci, čeravno je sedaj ondi vse nemško, še doma!

Ali tudi ne iz pravice. Da je sedaj vsa naša dežela nemška po pravici, odkod se za to naj vzame dokaz? Samo to, da je društvo »Südmark« mogoče, je dovolj dokaza, da je veliko naše dežele v rokah ne nemških posestnikov, pač pa slovenskih. Ako pa slov. posestniki nimajo pravice do zemlje, katera je v njih rokah, čemu se društvo »Südmark« ne sklicuje na postave? Postava brani pač pravico, odpravi pa krivico! Dr. Edi Glantschnigg je »mož postave« in ima mogočno besedo pri »Südmarki«, njemu ne bode težko izgnati slov. posestnike z njih posestev, če nimajo do njih pravice!

Bahači torej! Na ves glas upijejo, da je štajarska dežela nemška, ali niti ene postave ne vedó, po kateri jim gre pravica do nje. Ali ta gospôda niso samo bahači, ampak tudi, kar je pri bahačih navadno, oni so — grdi berači! Ne samo, da silijo svoje podružnice v slov. trge in mesta ter tako jemljejo denar od zasplojenih Slovencev za svoje nemškutarske nakane; da kličejo ven v »rajh«, v Prusijo in celo v Ameriko, na pomaganje — ne samo to izdajalsko beračenje: celo do dež. zbara v Gradci so poslali prošnjo za podporo. Leta zbor zastopa celo deželo in v njej je dobra tretjina slovenska. Za potrebe dežele plača vsak del dežele in torej najmanj tretjino stroškov plača za deželo slov. ljudstvo. In »Südmark« prosi pri dež. zboru za podporo svojih namenov: da spravi s časom vso deželo Nemcem v roke! Vsaj tretjino tega pa naj plača slov. ljudstvo, torej naj to samo pomaga, da se odpravi ter napravi prostor — Nemcem!

Le-ta predzrna prošnja je bila tedaj v dež. zboru in nemški liberalci so v tem zboru v veliki večini in vemo, da mi, slov. ljudstvo, nimamo upati od njih posebno veselja. Ali ta prošnja je bila že tudi njim preveč ter so jo hoteli na tihem zagrebsti v koši dež. odbora. Toda ne, poslanec naših mestec: Slov. Gradca in Bistrice ter tržičev: Št. Lenarta v Slov. goricah, Št. Lovrenca na kor. železnici, Marenberga, Mute in Vuzealice — teh poslanec, dr. Starkel jim je segel v roke, češ, da se naj »Südmarki« usliši »pravična« prošnja. V tem pa ga je krenil slov. poslanec, ces. svetnik Jermain po prstih, kažoč na zle namene društva in tako je ostala, vsaj še tokrat, prazna malha — berača nove šege.

Deželni zbor.

V seji dne 29. aprila so vsprejeli na znanje poročilo dež. odbora o tem, kaj je storil dež. odbor za

to, da se prepreči vvažanje laških vin: ničesar ni mogoče doseči. Zatem se je dovolilo, naj se napravi na vinarski šoli pri Mariboru sadjarsko in vinarsko poskuševališče. Da se napravi, za to je treba 8000 gld., ki jih plača dežela in 2000 gld., katere plača država; da se pa poskuševališče vzdržuje, treba bode 3500 gld. deželi in 1200 gld. državi vsako leto šteti. Ali bode toliko vredno, kar bode storilo poskuševališče za deželo? Če se bode toliko nemškutarilo v njem, kakor se v vinarski šoli, potem bode težko kaj koristi za slov. ljudstvo.

Okrajne bolniške blagajnice so nova naredba, ali če so za delavce dobre, kako sitne so za tiste, ki morajo plačevati va-nje in kaže se, da je treba postavo o njih spremeniti. To potrebo so tudi v dež. zboru pripoznali, toda dolga je še pot do spremembe! V naši deželi je 45 takih blagajnic in 46 zadružnih, 44 pa jih vzdržuje ali kako društvo ali kaka tovarna.

Dne 1. maja so dovolili 2000 gld. podpore tistim posestnikom v treh nemških dolinicah, katerim je dne 9. in 10. septembra 1892 naredila povodenj veliko škodo. — Občini Aigen se je dovolilo pobirati 90 % občinske doklade; to so pač velike doklade! Mesto Ljubno sme pa naložiti davek na dac pri pivu in žganji. Profesorji na c. kr. vseučilišči so prosili, naj se soper napravi dež. najdenišnica. Za sedaj še ne bode nič, mogoče pa, če dež. odbor poizve kaj za tako napravo.

Fri seji dne 2. maja so sklepali o vravnavanji rek, ces. namestnik je odgovoril na vprašanje poslanca Morre, čemu se ne prodaja na kmetih, kjer ni lekaren, živinska sol pri zanesljivih trgovcih: o tej reči, pravi namestnik, je posvetovanje pri dež. zdravniškem svetu, ali nič še ni gotovega. Nato so odobrili račun dež. zборa za leto 1891. Tudi se je izrekla želja, naj se kliče dež. zbor na delo vsako leto, najbolje v decembру. Sklenili so tudi, naj se napravi nova uradnija za dež. statistiko t. j. za štetje ljudij, živine, dolgov itd. Za-njo bode treba 4000 gld. na leto.

Zadnja seja je bila dne 3. maja. V njej je ces. namestnik odgovoril na vprašanje poslanca dr. Dečka, gledé na volitve v okr. bolniško blagajnico v Celji ter je rekel, da je razpis mestnega urada v Celji preklical, ker se ne ujemlje s postavo. Oj Celjske nemškutarije! Potem so naglo vsprejeli nekaj poročil dež. odbora ter predlog dr. Heilsberga, naj se napravi deželna banka, kakor jo imajo v Pragi in Brnu. Posl. dr. Kienzel je pred agal, naj se izročijo vse prošnje, kolikor jih dež. zbor ni uslišal, dež. odbor, naj stori z njimi, kakor priporočuje dotedni odsek dež. zbor. Vsi so bili zadowoljni s tem, samo dr. Starkel se je potegnil za prošnjo »Südmarke«, poslanec Jerman pa ga je zavrnil in tako je ostala »Südmark« na cedilu. Dež. glavar, grof Wurmbrandt je nato sklenil zborovanje in poslanci so razšli, vsak v svojo domovino.

Cerkvene zadeve.

Ljubezen sv. Očeta Leonu XIII. do Slovanov.

(V proslavo 50letnice škofovjanja priobčil Fr. Muršič.)

„Ljubi nas, pri Bogu brata sveta
Zá-te móilita Ciril, Metod!“

2. Sijonski čuvaj sv. Petra, sv. oče Leon XIII. pa ne skrbi samo za naše severne brate, ampak njegovo očetovsko srce bije v vroči ljubezni za ves slovanski narod. Kakor žarko solnce v bistrem potoku odseva Leonova ljubezen do Slovanov v krasni okrožnici »Grande munus« (veliko delo), katero je razposlal vesoljnemu krščanstvu dne 30. septembra l. 1880. Znamenita je ta

okrožnica, kajti pojašnjuje našo zgodovino, odkar sta delovala med nami sveta blagovestnika, solunska brata Ciril in Metod. — V začetku omenja sv. Oče, da je rimska stolica vedno pošiljala raznim narodom oznanje-valce sv. vere, tako je poslala tudi slovanskemu narodu sveta blagovestnika Cirila in Metoda. Hvaležni so bili Slovani sv. apostoloma za neprecenljivi dar sv. vere, ter so ju visoko častili. Rimska stolica je celo dovolila l. 1863 Čehom in Hrvatom vsako leto 5. julija obhajati praznik v čast sv. Cirilu in Metodu. Ker so pa verni Slovani sv. brata visoko častili, hoteli so tudi, da bi se njiju češčenje in praznik razširila na vesoljno krščansko cerkev. »Ker pa še ta stvar«, piše Leon dalje v svoji okrožnici, »do današnjega dne ni rešena in so se v teknu časa po teh pokrajinh predrugačile državne okolišnine, zdi se Nam, da se ponuja primerna prilika, podpirati slovanske narode, katerih blagor in zveličanje Nam je vedno zelo pri srcu. Kakor torej nočemo, da bi se naša očetovska ljubezen zánje v kaki zadevi pogrešala, tako hočemo, da se širi in množi češčenje tako svetih mož, ki bodeta, kakor sta nekdaj s sejanjem katališke vere slovanska ljudstva klicala od pogube k zveličanju, ona tudi zdaj mogočno branila z nebeškim varstvom.«

Nadalje pripoveduje sv. Oče o velikem trudu in naporu, o raznih sitnostih in ovirah, ki so se stavile apostoloma pri oznanjevanju sv. vere. Omenja tudi, da sta pri vsem tem, v vseh stiskah in težavah vedno iskala pomoči, zaslombe in tolažbe pri sedežu sv. Petra v Rimu, da sta se zvesta sinova sv. cerkve trdno oklenila namestnika Kristusovega, dobro vedoč, da le v jedinosti z rimskim papežem rodi oznanjevanje svetih resnic zaželeni sad.

Čujmo še, kaj piše sv. Oče h koncu svoje okrožnice, ko je natanko orisal plodno delovanje sv. bratov: »Zato izpoznavamo, da smo dolžni Bogu hvalo, ker se nam nudi ugodna prilika, slovanskemu ljudstvu biti postrežnim in v njegovo občo korist delati ne z manjšo gorečnostjo, kakor se je pri naših prednikih vselej kazala. To je naš namen, to jedino želimo, potruditi se z vso močjo, da bi se ljudstva slovanskega imena poučevala po večjem številu škofov in mašnikov, da bi se utrjevala v spoznanji prave vere in v pravi pokorščini do cerkve Jezusa Kristusa ter iz lastne skušnje dan za dnevom bolj čutila, kolika obilnost dobrot prihaja iz naprav katoliške cerkve domačemu življenju ter vsem stanovom države. Zakaj one cerkve tirjajo največ naših skrbij in nič ni, kar bi silneje žezele, kakor da bi mogli vstreči njihovi koristi in sreči ter bi vse združili s Seboj v stanovitno zvezo složnosti, ki je največja in najboljša vez blagosti. Ostaja le, da je Bog, ki je bogat v usmiljenju, nagnen Našim namenom in začeto podpira. Mi pa imamo med tem Cirila in Metoda, učitelja Slovanov, zagovornika, o katerih zaupamo, da nam bode njuno nebeško varstvo toliko pomagalo, kolikor se trudimo Mi razširiti njuno češčenje.«

Kot najdražje, zlato zrno cele okrožnice blišči se pa iz naslednjih vrstic: »Zato ukazujemo, da se dan 5. julija, kakor ga je določil Pij IX. srečnega spomina, v koledarji rimske in vesoljne cerkve uvrsti in vsako leto praznuje praznik svetnikov Cirila in Metoda z lastnimi dnevnicami in lastno mašo po obredu manjšega dvojnika (cum ritus duplicitis minoris Officio et Missa propria), kakor je to odobrila kongregacija za svete obrede.«

Ni li ta krasna okrožnica za Slovane velikega, da, epohalnega pomena? S tem, da je sv. oče Leon XIII. praznik sv. Cirila in Metoda povzdignil v vesoljni, je oklenil vse one slovanske narode, ki so se že skoraj odtujili po razkolništvu, k sv. katoliški cerkvi in ne vr-

hovnemu poglavaru. Mnogo je uplivala znamenita okrožnica na vse Slovane. Nje upliv so čutili tudi pravoslavlji Slovani in vest jim je jela očitati, da tavaajo po temni zmoti; pa žal, da še se strastno drže svoje zmote Rusi, Srbi in Bolgari. Pri zadnjih se je sicer v naših dneh že jelo svitati ter se nameravajo združiti z Rimom. Oče svetlobe pa bo se usmilil tudi ostalih naših zgubljenih bratov ter jih bo o pravem času poklical k čedi dobre pastirja rimskega papeža, ki želi tako goreče vse Slovane priviti na svoje ljubeče očetovsko srce.

Hvaležen je Slovan vsikdar za vsako drobtinico, kako da ne bi bil hvaležen na toliki dobroti sv. Očeta! Takoj se mu poklonijo in zahvalijo za apostolski list v Rimu bivajoči slovanski duhovniki. Prijazno jih sprejme sv. Oče ter jih ljubeznivo nagovori rekoč: »Skrbite, da se ta apostolski list povsod dobro razglasí med krščanskim ljudstvom.«

Iz vseh slovanskih pokrajin hité meseca julija 1881. na obletnico verni Slovani v Rim, da bi se osebno zahvalili dobremu Očetu. V imenu vseh se mu je zahvalil prevzvišeni vladika J. J. Strossmayr ter poprosil za vse Slovane apostolskega blagoslova.

Sv. Oče pa so nagovorili slovanske romarje s temi le pomenljivimi besedami: »Rim, stolno mesto katoliškega sveta, Vas je željno pričakovalo in Vas v ljubezni danes objema. Naše očetovsko srce pa se tako silno veseli Vašega številnega pohoda, da kar je svoje dni sv. apostol Pavel rekel o svojem Titu, smelo tudi mi ponovimo o Vas: »Bog Nas je potolažil z Vašim prihodom.« Že od začetka Našega papeževanja, ko smo videli, kako neusmiljeno stiskajo sv. cerkev od vseh stranij, nas je volja obšla proti jutru se ozreti, bi li spomin na preteklost Nam ne posvetil s kakim razlogom in potrdilom veseloga upa za prihodnje; zdaj pa se je po božji dobroti zgodilo, da ravno današnji dan nam podaja del — in ne najmanjši del — tega tolažila, ki smo takrat namerjali ga med Vami iskati.«

Radostno moramo vsklikniti pri teh besedah s pesnikom:

„Upanje smo sladko Ti Slovani,
Slava! kličemo za Te užgani.“

Pa še dalje govorijo sv. Oče slovanskim romarjem: »Kadar se povrne jedinstvo v veri in bodo zagotovljene pravice posameznih dežel, potem še le se bode veliko zanašati na Vaše prizadevanje in moč za razširjevanje kraljestva božjega na zemlji: ker po božjem sklepu se kaže, da je slovanski narod prihranjen za posebne namene .... Vi bodite priče, da spoznajo vsi, da Naša očetovska dobrovoljnosc v ljubezni objema vso blagodušno in veliko družino slovanskih narodov in gledé na to je najgorečnejša želja Našega srca, da naj se z največjo vnemo, z nepremakljivo zvestobo držijo katoliške cerkve in da se tudi niti jeden naj ne izgubi iz te presvete barke.«

V spomin slovanskega potovanja v Rim je dal postaviti sv. Oče v cerkvi sv. Klementa na svoje stroške nov oltar na čast sv. Cirilu, česar sveti ostanki počivajo v tej cerkvi.

Tako važnega pomena je torej znamenita okrožnica »Grande munus«:

„Zatò pa hvalo mu recimo,
Nam „grande munus“ podaril je milo.
Zatò med papeži, ki jih častimo,
Ime se i njegovo bo svetilo:
Kar Hadrijan je nekdaj bil vstanovil,
To Lev mogočni zopet bo ponovil.“

Gospodarske stvari.

Železnica med Ptujem in Pragarskim.

Do 1. majnika smo se mogli samo zjutraj in zvezcer peljati dolni proti Oggerski in narobe. Od 1. majnika začenši pa gresta še dva druga vlaka, toda samo od Ptuja do Pragarskega ter od Pragarskega na Ptuj in sicer popoludne:

1. Odhod od Ptuja ob 12. uri 45 min. Prihod na Pragarsko ob 1. uri 45 min.

2. Odhod od Pragarskega ob 3. uri 35 min. Prihod na Ptuj ob 4. uri 33 min.

Torej se lahko pelja na Ptuj ali iz Ptuja vsaki, kdor se pripelja na Pragarsko z brzovlakom ali z mešanim vlakom ali kadar se hoče s temi vlaki peljati proti severu ali proti jugu. Moram še pripomniti, da naj povpraša sprevodnika (konduktorja) pri vlaku, ali pa vratarja (portirja) na Ptiji in na Pragarskem, kdor hoče pozvedeti, kadar gre kaki vlak, kako dolgo treba čakati itd.

Detelja in nje setev.

Vsako leto se sliši v spomladni tožba, da je detelja po zimi trpela in se je le malo več vidi na njivi. Kaj je v tem kmetovalcu storiti, kaj naj vseje na istej njivi, da mu še bode kaj kosit? Sitno je to že za kmetovalca in ne ostane mu po navadi druga, kakor da tako deteljišče podorje.

Lažje pa ubrani kmet deteljo, da ne trpi po zimi škode, ako jo seje med jarico ali pomladnjo rž. Oboje kali hitreje, kakor detelja in kadar pritisne mraz, je že pšenica ali rž precej močna, ne pa še detelja in tako varuje jarica deteljo solnca in vetra, da je ne izsušita v suhem času in ko je čas žeti jarico, tedaj je detelja že dovolj močna, da zdrži solnce in veter. Ko pa pride zima, ne more mraz detelje vzdigniti iz zemlje, ker je koreninic od jarice še dovolj v zemlji in če se prst vendar-le vzdigne, pade detelja s korenicem pšenice še tako v prst, da ima dovolj živeža. Ako pa je detelja sama, tedaj ostane nje korenice navadno v takem slučaju napol suho in detelje spomladni ne bode veliko.

Z deteljo pa kaže še tudi drugo travino seme posjetati. Kjer se pase v jeseni drobnica, ovce, tam tudi te zateptajo prst toliko, da je zima ne vzdigne na škodo detelje. V jeseni pa ne kaže sejati detelje med rž ali pšenico, kajti tedaj bi bila detelja še preslabia, ko pride zima in ne bode je potem v spomladni veliko na njivi. Vendar pa je mogoče še tudi med ozimino sejati detelje, toda v mesecih marciji ali že v februariji — na površino in še celo na sneg, ako se ni batiti, da sneg hitro skopni in voda odteče z njive. Tedaj bi ona vzela tudi seme detelje s seboj in delo bilo bi zastonj.

Sejmovi. Dne 12. maja na Planini v Slov. Gradei Dne 15. maja pri M. D. v puščavi. Dne 15. maja v Št. Lovrenci na Kor. žel., v Ulimiji, v Središči, v Reichenburgu in v Velenji. Dne 16. maja v Št. Ilji v Slov. gor., na Bizeljskem, v Pilštanji in v Vojniku. Dne 18. maja na Ptujski Gori.

Dopisi.

Iz Maribora. (Iz Amerike.) [Konec.] Plačila na obroke tu ne poznajo, človek mora vse naprej plačati, stanovanje in vse drugo. Ko bi si jaz bil šivalni stroj s seboj peljal ter še imel kacih 50 gold. s seboj, tedaj bi si mogel toliko spraviti v kupe, da bi lahko še

enkrat videl Štajarsko deželo ali ko bi ne imel malih otrok, tedaj bi šla jaz in žena v službo, bi se menda tudi šlo. Kateri imajo male otroke, tisti so siromaki, taki bolje, da ostanejo doma. Koliko 1000 otrok tu pomrje, zakaj v Braziliji ni tako zdravo, kakor pri Vas. Naznanim Vam tudi, da nama je Tonika umrla, ravno na veliko soboto ob poldvanajstih po noči. Začelo jo je v trebuhu viti na ladiji in mučilo jo je do zadnje ure in je bila že tako »süha«, da... Na ladiji še je hodila, potem pa je obležala. Iz službe pa še jaz ne bi morebiti šel za-se, ali zavoljo dekline sem moral, ker je nisem imel kam dati v bolnišnico. Tam, kjer je F... ostal, imajo dve uri daleč v cerkev. Tistim pismom (ki pridejo iz Amerike) nič ne verujte, kajti pišejo le tako, da je dobro, ker jih je sram, da je njim bilo v Mari-boru dobro. Tu jih dosti golči, da bodo dobro pisali domov. Kdor pa noče meni verjeti, tisti pa naj le pride »skušavat«... Zdrav še zdaj nisem prav, denarja nimam, Malika (hčerka) je še zdrava. Pomagati naina takoj niste kos nazaj, kajti za to bi bilo treba kakih 250 gld. Pozdravljam Vas vse skupaj. Jakob Kmetič.

Iz Kostrivnice. (Naše bralno društvo) dobro napreduje. Sicer še ne steje Bog ve kako veliko število udov — 30 jih je — pa ti so vam pravi korenjaki, kajih srcé kar plamti za slovensko reč. Marljivo čitanje slovenskih časopisov in knjig jim je naenkrat odprlo oči, in s ponosom se zavedajo, da so slovenskega rodú. Nemškutarski vihar, ki je še pred nekaj leti kaj močno pihal po Kostrivnici, spreuuenil se je že v lahno sapico: samo par Kostrivničanov je še vedno precej zaljubljenih v edino potrebno nemščino; pa saj vemo, da je »stará navada želesna srajca« in taka se neki ne raztrga prehitro. Prihodnjo nedeljo dne 14. maja ob $\frac{1}{2}$ 4. uri po poldne priredi naše društvo svojo prvo besedo v gostilni g. Štefana Lindiča z naslednjim vsporedom: 1. »Avstrija, moje domovje« — pesen. 2. Pozdrav. 3. Kakó je treba s koristjo čitati dobre knjige? — Govor. 4. »Po jezeru« — pesen. 5. Peklenček potepenček — deklamacija. 6. Kakó postane Miha ud bralnega društva — šaljiv pogovor. 7. »Slovenec sem« — pesen; potem sledi prosta zabava. — To besedo priredi bralno društvo s tem namenom, da bi odrastlo mladino vspodbujalo k marljivemu čitanju dobrih slovenskih knjig in časopisov; zakaj le na taki način si bodovali Slovenci zavedne, za narod in jezik slovenski vnete može, ki bodo srčno odbijali vsak napad na naše pravice.

Iz Vitanja. (Podružnica Sv. Marjete — Posojilnica.) Podružnica Sv. Marjete v Doliču stoji sicer v fari Sv. Florijana, spada pa vendar še v Vitanjsko župnijo. Jako sumljive, vedno veče razpokljine na stenah in na stropu so bile vzrok, da se je morala cerkev za tako dolgo časa zapreti, dokler se je potrebno ukrenilo, da se bo mogla zopet obhajati tamkaj božja služba. Pri tem popravilu se je našlo zunaj cerkve v kotu med žagradom in velikim oltarjem človeško okostje. Truplo je ležalo le pol metra globoko pod zemeljskim površjem. Kosti so bile že prahljive tako, da so kar razpadale, če si se jih dotaknil. Pokopališča najbrž ni bilo nikdar pri tej cerkvi. — Še na drugo zanimivo prikazan so naleteli pri teh popravilih. Okrog cerkve je vse polno starega zidovja, katerega nad zemljo sicer videti ni pa takoj zadeneš na-nj, če nekoliko kopaš. Nek zidar je predrl strop tega podzemeljskega zidovja ter porinil dva sežnja dolgi železni drog v globino, toda tal ni dosegel. Mnogo se je že govorilo o tem, da je na višini, kjer je podružnica Sv. Marjete, stalo staro rimske mesto Upeiale. — Vitanjska posojilnica je kupila iz istega dobička za leto 1892 »trijer«, t. j. žitočistilnico, ki stane z vožnjo vred 145 gld., za porabo svojim zaružnikom. Za prijazno posredovanje se izreka slavni

c. kr. kmetijski družbi kranjski, oziroma njenemu go-spodu tajniku Gustavu Pirc, najiskrenejša zahvala.

Iz Cvena pri Ljutomeru. (Gasilno društvo) si je kupilo lepo zastavo s podobo sv. Florijana, in na god tega varuha zoper nesrečo ognja je nameravalo to zastavo blagosloviti dati. Čeravno se je o pravem času vložila prošnja za dovoljenje, da bi društvo imelo z zastavo priti v Ljutomer, se je dovoljenje vedno odlagalo in še le zadnji dan pred blagosloviljem je prišla prepoved, da ni dovoljeno priti v Ljutomer z zastavo. V prvem trenotku se nam je zdelo, da bode to naredilo veliko zmešnjavo, ker je bilo že vse pripravljeno in dolochen, a naposled se je vse v najlepšem redu izvršilo, izvzemši blagoslovilja zastave, ki se je odložilo. God sv. Florijana, družvenega patrona pa se je še sijajniše obhajal, kakor bi se bil brez te prepovedi. Cvensko gasilno društvo je v polni paradni uniformi pri kolodvoru pričakovalo povabljeni goste, ki so se v obilnem števila žeeli naše slovesnosti vdeležiti. Gasilna društva od Sv. Križa, iz Lokavec in Ključarovec so prišla skoro polnoštevilna tako, da je do 130 gasilcev za godbo marširalo k sv. maši. Pri sv. maši so lepo peli čitalniški pevci in po sv. opravilu so vsi gasilci marširali čez trg k parnemu mlinu, kjer je naprošena kumica gostoljubno pogostila gasilce. Po odhodu tujih gasilcev podali so se Cvenski gasilci na dom svojega stotnika g. Josipa Rajha, kjer je bila pripravljena prijetna večerja, pri kateri so nas počastili tudi nekateri Ljutomerski narodnjaki. Pri celi slavnosti so se vsi gasilci dostojo in moško obnašali, in upamo, da bode to vselej tako; zlasti pa da bodo ob uri ognjene nevarnosti hrabro in moško branili nesrečo ter vedno in povsod delovali Bogu na čast in bližnjim v pomoč in korist. Vkljub neljubi prepovedi se tedaj Cvensko gasilno društvo lehko z veseljem spominja letošnjega goda svojega patrona, ker je videlo, da ima mnogo prijateljev ne samo v Ljutomerski okolini, ampak tudi v Ljutomerskem trgu. Gasilno društvo na Cvenu izreka s tem vsem svojim dobrotnikom in prijateljem svojo zahvalo za prijaznost in tudi za obilne darove pri tej slovesnosti. »Pomoz' Bog in svet' Florjan!«

Iz Celja. (Iz k a z.) [Dalje.] Dr. Dečko, odvetnik v Celji 5 gld., Lovro Baš, c. kr. notar v Celji 5 gld., exercitanje v Slatini 15 gld., Blaž Rotnik, župnik v pokolu v Vojniku 2 gld., Kasimir Bratkovič, c. kr. notar v Rogacu 10 gld., dar iz Rajhenburga 5 gld., M. Vošnjak, drž. in dež. poslanec v Celji 10 gld., Matija Potočin, posestnica v Zidanemmostu 5 gld., okrajni odbor v Šoštanji 10 gld., M. Ogorevc v Konjicah 5 gld., Ivan Govedič, župnik v Šoštanji 5 gld., Matej Vrečko, župnik na Ponkvi 5 gld., Franc Smrečnik, župnik v Št. Ilju pri Velenji 3 gld., Ferdinand Jan, župnik pri Sv. Petru ob Savinji 5 gld., Jožef Gerlih pri St. Petru ob Savinji 1 gld., Anton Ribar, župnik pri Sv. Vidu na Planini 4 gld., slavna občina Vranska 5 gld., Mihael Korošec, župnik v Loki pri Zidanemmostu 3 gld., M. Vodušek, geometri v Ptiji 2 gld., Franc Majasič, com. v Ptiji 1 gld., Franc Veršec, c. kr. notar v Sevnici 3 gld., Fr. Gomsi, gostilničar v Ormoži 1 gld., Valentín Južna v Št. Juriju pri Tabru 1 gld., Drobnič, trgovec v Laškem 2 gld., Josip Fleck, duh. svetov. dekan v Jarenini 3 gld., Anton Thaller, posestnik v Egydi Tunnell 2 gld., Anton Oštrožnik, župnik v Pamečah 2 gld., Jožef Kočevar, župnik v Trbovnjah 2 gld., Miloš Solčavski 2 gld., Peter Erjavec, župnik v Trbovljah 5 gld., Vilibald Venedig, župnik v Središču 2 gld., M. Stoklas, duh. svetov. in dekan v Braslovčah 2 gld., dar od neimenovanega v Juršincah 1 gld. 70 kr., Jakob Košar, župnik v Gornji Polškavi 2 gld., okrajni odbor na Vranskem 10 gld.

(Dalje prih.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Njega veličanstvo, svitli cesar se je vrnil v nedeljo jutro iz Budimpešta ter se je naravnost podal na graščino Lainz pri Dunaju. Ondi biva svitla cesarica ter vojvodinja Gizela z dvema hčerkama. — Ako je kaj verjeti liberalnim listom, stoji sedaj vlada v »najlepši zastopnosti« z nemško levico in z nje težnjami. Podoba je rez, da je sedaj tako in za to zahvalimo slovanske liberalce, v prvi vrsti mladočeško stranko. — V dolenje-avstrijskem dež. zboru se vrši posvetovanje o »kmečkih domovih« in je upanje, da se sklene postava, ki jih ima vrediti.

Štajarsko. V deželnih hiših je v novem času »deželna klet« ter se toči ondi samo štajarsko vino. Dež. glavar je povabil tudi letos gg. poslance v le-to klet, toda slov. poslanci niso vsprejeli njegovega povabila, ker se v zboru ne gleda na njih želje, ne zdi se jim primerno, naj se družijo z nemškimi liberalci — v kleti. — Neko c. kr. okr. glavarstvo v nemškem delu naše dežele opominja župane, naj ne trpijo v svojih občinah divjih zakonov. Tak opominj bil bi tudi v drugih glavarstvih prav na svojem mestu!

Koroško. »Kmečka zveza« je popolnem v rokah nemških liberalcev, ali nje delovanje meri v prvi vrsti na slov. občine. Liberalci so si v strahu, da se slov. kmetje spamefujojo ter v prihodnje ne volijo več nemških poslancev. Zato pa ima ta zveza najraji svoje zbole v slov. občinah ter se na njih udriha po »tujih slov. hujškačih«, ali v resnici tacih ni, pač pa so nemški kričači iz velike večine — tujci, privandraci. — Podružnica sv. Cirila in Metoda v Pribli vasi priredi v nedeljo, dne 22. maja zborovanje v gostilnici »pri škofu«. Vdeležijo se ga lahko tudi druge podružnice.

Kranjsko. V dež. zboru so zavrgli predlog posl. Pfeifferja, naj se odpravi drago legalizovanje pri vknjiževanju manjših dolgov. Naprednjaškim slov. in nemškim notarjem je legalizovanje neki še potreba. — Umrl je Jože Cimperman, slov. pesnik, nadarjen po duhu, po telesu pa hrom je veliko trpel v svojem kratkem življenju. — Splošna želja je, da se zida nova dež. bolnišnica v Ljubljani, ali snuje se prevelika in torej predraga ter se s tem lahko zavleče zidanje — na dolžo dobo.

Primorsko. V mestnem zastopu v Gorici so sedaj blizu sami laški ireditovci in zato grof Attems, župan v Ločniku, ne mara več ostati v njem. Za njim še odložita zastopništvo dva ostala konservativca. — V Trstu laški dijaki zahajajo radi k obč. sejam ter upijejo zoper slov. odbornike, ako se vzglasijo za pravico slov. prebivalcev. Sedaj pa dijakom ni več dovoljeno v obč. seje. Dobro!

Hrvaško. Ban Khuen-Héderváry neki ne odobrava, da se silijo uradniki na volišče in za može vladine stranke. Novica ta pa ostane brž — novica. — V Oseku, precej velikem mestu v Slavoniji, ni več nobene lotrijske nabiralnice, ker nihče ondi več ne stavi v lotrijo. Naj bi takó bilo še tudi po drugih mestih!

Ogersko. Ogerski poslanci so trudni ter si želijo počitka do jeseni; pravi pa se, da pravi uzrok za utrujenost tiči druge, v proticerkevnih predlogih. Za-nje ne mara blizu nihče, toda ob ime liberalcev bi ne prišli radi, zato se naj odloži posvetovanje o teh predlogih! Prav in najbolje, če za vselej! — Ločitve zakoncev so po Ogerskem jako goste in so svitli cesar izrekli čez-nje svoje globoko obžaljevanje. Nevera, judje in nenravno življenje — to so trije uzroki te prikazni.

Vunanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. so jako ljubeznivo nagonvorili češke romarje. — V juniji imajo sv. oče tajno konsistorije ter dajo v njem večim novim kardinalom »rdeči klobuk«, med njimi tudi ogerskemu primasu Vaszarymu.

Italija. V državnem zboru je vprašal kričač Barzilai ministra vunanjih stvari, kaj ukrene zoper avstrijsko vlado, ki ni pripustila laškim prebivalcem v Trstu častitati kralju o srebrni posoki? Ministe mu je odgovoril, da mu nima na to kaj odgovoriti. Izvrsten odgovor! — V nedeljo ponoči je v Rimu razpočila velika petarda, nesreče pa ni bilo vsled petarde.

Francija. Ministerstvo misli razpustiti sedanji državni zbor in razpisati nove volitve v sredi prihodnjega meseca. V sedanjem zboru ni za vlado zanesljive večine. — Nekaterim škofom je bilo prejšnje ministerstvo odtegnilo plačilo, sedanja vlada pa jim ga vendar-le daje, toda vsem še ne. Čemu še neki pri teh čaka?

Angelija. V nedeljo je bil po vseh večjih mestih shod delavcev, v Londonu se jih je zbralo neki nad 60.000 in govorili so na tem shodu iz naše države nek Štepnjak in neka Lujiza Kaucky. Tedaj že tudi ženske! Najbolj se je govorilo o osemurnem delu. Rabuk pa pri tem shodu ni bilo, saj pa je tudi le mrgolelo redarjev ali policajev.

Nemčija. Ker v državnem zboru niso vsprejeli vojaških predlogov, razpustil je cesar drž. zbor in se pripravlja sedaj vse stranke za nove volitve. Ali bode pri volitvah dobila vlada večino poslancev, ki bodo za nje predloge? Ni upanja za to, kajti stroški za vojaštvo so v nemški državi že sedaj toliki, da jih ljudstvo le težko zmore.

Rusija. Po nemških listih se je raznesla novica, da sta car in carica z veliko kneginjo Ksenijo skoraj utonila na Krimu, ker se jima je voz prevrnil z mosta v reko. Na srečo cara pa je to velika laž, saj še na Krimu ni kake reke! — Minister za vunanje zadeve, pl. Giers se je vrnil v Petrograd in prevzame na željo carovo zopet svoje delo v ministerstvu. Car hoče mir, sedanji zastopnik ministra pa je delal na vojsko.

Bolgarija. Knez Ferdinand se je vrnil z mlado kneginjo ter je stopil v Sistovu na bolgarska tla. Ljudstvo ju je vsprejelo z velicim navdušenjem. — Sobranje je sklicano na dne 14. maja.

Srbija. Govorica, da se metropolit Nikolaj odpove svoji službi, postaja čem dalje verjetniša, ker se je preveč udal vladaru Rističu, vsled tega pa mu kralj Aleksandar nič ne zaupa in to boli starega moža.

Turčija. Arnavti, turški Albanci so pri vladnih možih jako v čistilih, zato pa se drznejo, če jim je treba, brez vsega in po gostem napasti kršč. svoje sosedje in če jih ti tožijo, vlada ostane mirna pa tudi Arnavti, ker znajo, da se njim ni ničesar batí.

Grecija. Ministerstvo Trikupis je odstopilo, ker v drž. zboru niso pritrdirili novemu posojilu.

Azija. Angleške vlade roka seže daleč ter grabi sedaj pa khelatskem kanatu ali kraljestvu na južni strani Afganistana. To prisvajanje bode pa Rusom vzgled, da še oni kako deželo ondi pograbijo, kajti ti dve državi »se štricata«, katera ima dolžje prste.

Amerika. Pri razstavi v Chicagu bode tudi neka ženska, Sofija Christensen, ona je izučena na mizarstvo in se poprime sedaj tega dela na svojo roko. To je menda prva mizarka.

Za poduk in kratek čas.

S trebuhom za kruhom.

(Dalje.)

Lovrenc in Micka sta se vozila še le šest dni, a vendar bi nihče ne spoznal Micke Bistriške, ko bi sedanj, zbor bolezni shujšano, primerjal s prejšnjo, zdravo in rudečo. Stari Lovrenc je tudi ožoltel, kakor vosek. Temu se ni čuditi; saj nista prve dni prav nič prihajala na krov. Mislila sta si, da ne smeta. Je-li sta pa sploh vedela, kaj je dovoljeno in kaj ne? Še ganiti se nista upala; vrh tega pa sta se bala zapustiti prtljago. Sedela sta sedaj, kakor so sedeli vsi, pri svoji robi. S takimi culicami izselnikov je bila založena vsa dvorana, kar je še povečavalno njeno žalostno podobo. Pernice, obleka, živež, razno orodje in posoda, vse to je križem ležalo in bilo razmetano v manjših ali večjih kupčkih po tleh. Na njih so sedeli izselniki, izvečine Lahi in Nemci. Ti so zvečili tobak, oni puhalo iz pip; kolobarji dima so se odbijali ob nizkem stropu, vlekli se v dolgih oblačkih in zagrinjali luč. Nekoliko otrok je plakalo po koteh; vendar je navadni hrup prestal, ker je meglja vse prešinila z neko žalostjo in skrbijo. Izkušenje izmed izselnikov so vedeli, da se napoveduje vihar. Nikomur sploh ni bilo več tajno, da se bliža nevarnost in morebiti smrt. Le Lovrenc in Micka nista mogla ničesar presoditi, da-si so se slišali razločno, kadar je kdo dveri na hiš odprl, oni daljni, zlo prerokajoči glasovi, ki so prihajali iz brezkončnosti.

Sedela sta v skrajnem kotu dvorane, na najožjem mestu, torej ne daleč od ladijskega kljuna. Zibanje je bilo ondi zelo mučno; prav zato so ju potisnili tja nemški in laški sopotniki. Stari se je krepil z bistriškim kruhom, katerega je še imel s seboj; Micka si je pa spletal lase, da bi ne bila brez dela.

Polagoma se pa vendar začne čuditi občemu molčanju, katero je le prerusovalo plakanje otrok.

»Zakaj neki danes Nemci in Lahi tako tiho sedijo?« vprašala je.

»Kaj jaz vem!« odvrne Lovrenc, kakor navadno morda imajo kak praznik ali pa kaj...«

V tem hipu se parnik silno strese, prav tako, ko bi se ustrašil česa groznega. Posoda pločnata, ležeča krog njiju, je zazvenčala otožno; plamen v svetilki je švignil in zaplapoval močnejše; nekoliko ustrašenih glasov začne povpraševati:

»Kaj je to? Kaj je to?«

Toda ni bilo odgovora. Drug stres, silnejši od prvega, reskne parnik; kljun njegov se dvigne naglo in pogreznje ravno tako hitro; ob jednem pa udari val molklo v okrog okanca jednega boka.

»Vihar!« zašepeta plaho Micka.

Med tem zašumi nekaj krog parnika, kakor borovje, v katero se je zagnal nagloma vihar, in zarjove, kakor bi zatulila cela tropa volkov. V časi udari veter, nagn parnik na bok, potem ga zasuče, vrže kvišku, in ga znova potisne v brezno. Tramovje je škripalo, pločnata posoda, culice, prtljaga in orodje se je kotalo po tleh in valilo iz kota v kot. Nekoliko ljudij je padlo na tla; perje iz vzglavnikov je letelo po sobani; steklo v svetilkah pa je zazvenelo žalostno. (Konec prih.)

Smešnica. »Gospod«, vpraša poredni čevljarski učenec pri peku, »gospod, ali imate 15 trdih, starih žemelj?« »Imam«, odgovori pek, misleč, da jih čevljarsček kupi za mojstra, »imam jih, le čakaj, da ti jih naštejem.« »Ni treba, gospod«, odvrne hitro fanté, »ni treba, mogoče pa je, da jih vzame še kdo drugi, pri nas tacih ne jemo.«

Razne stvari.

(Zastava.) Društvo katoliških rokodelskih pomočnikov v Mariboru je dobilo novo društveno zastavo, in so jo mil. knezoškop, pokrovitelj društva, v nedeljo v stolni cerkvi slovesno blagoslovili ter potem v prisrčni besedi izročili pomočnikom za vidno in vedno znamenje njih katol. prepričanja.

(Novi denar.) V prihodnjem tednu izdajo že tudi srebrne krone; ljudje se čudijo, zakaj na ces. kroni pri novem denarji ni več križa, kakor je bilo pri starem denarji; ali se je zgodilo to judom na ljubo?

(Imenovanje.) Minister za državne finance je odredil, da pride g. Albert Sikora, finančni svetnik v Gradi, za vodjo finančnih okrajin uradov v Mariboru.

(Bralno društvo) v Cezanjevcih pri Ljutomeru priredi v nedeljo 14. maja v gostilni g. Ivana Slaviča na Kamenščaku veselico. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali gg. dr. Jarnej Glančnik, odvetnik, dr. Fel. Ferk, zdravnik in Fr. Bindlechner, mestjan v Mariboru, svojo nagrado, ki jo dobijo kot udje ravnateljstva pri posojilnici, ali celo, ali deloma v prid slov. nadarjenih pa ubožnih dijakov. Bog plati!

(Požar.) Zahomce, vas pri Podkloštru na Koroskem, je predvčeranjim do tal zgorela. Izmed 40 hiš je ostala le ena. Škoda je po takem velika.

(Nadzorništvo) so prevzeli pri zavarovalnici »Unio catholica« ti-le gg.: Valentin Par, župnik v Gotovljah, Matija Arzenšek, župnik v Grižah in Jožef Žičkar, župnik v Vitanji.

(Zasegli) so na Pragarskem Antonu Berecz, uradnika pri menjevalnici v Budimpešti in njegovega brata v Pulji. Prvi je odnesel menjevalnici 48.200 gld. Pri njem so našli še 19.000 gold., pri njegovem bratu pa 20.000 gld.

(Ljudska šola) V Razvanji pri Mariboru imajo dverazredno ljudsko šolo in sicer se uči na njej samo v nemškem jeziku. Zasluga za to gre šulverein in pa tedanjemu c. kr. okr. glavarju v Mariboru, Viktorju baronu Heinu. Nemca pa človek ondi ne najde, če ga tudi z lučjo v roki išče o belem dnevnu; pač pa so prebivalci »Nemcem prijazni«, kakor se jim pravi sedaj, naš kmet pa pravi ljudem te baže, da so nemškutarji. Na tej šoli je sedaj prazno mesto podučitelja in Mariborčanka roti nemške učitelje »pri nemški bradi«, naj jih prosi veliko za to mesto, da ne zleze kak slov. učitelj v to šolo!

(Slovesnost.) Nemško pevsko društvo na Ptui objava o binkoštih svojo 30letnico in priepla neki za to veliko »nemško slovesnost na nemški meji«. Dobro, toda pevci pač na Ptui niso Nemci in Ptuj ne leži na nemški meji, ampak kakor znamo, na čisto slov. zemlji!

(Srditost.) Ona sirota v Spodnjih Žrjavcih, ki dopisuje v Mariborčanko ter tako grdo in popолнem neresnično črni častito duhovščino, jezi se čez mero, da se mi malo zmenimo za njegove čenče, vredne še samo, da jih vsprejme Mariborčanka v svoje revne predale.

(Obč. volitev.) Dne 4. maja je bila obč. volitev v Krčevini pri Mariboru. Volilci so bili blizu samo gospodje iz Maribora in so torej volili tudi le sebe. Izmed domačih je voljen, menimo, da samo Matija Marinšek ter ostane še brž tudi naprej župan. Svoje dni je bil pa v tej občini od pamtiveka vrli Fr. Dovnik za župana.

(Stoletnica.) V Gorenjem Diesbachu, v Švici, je umrla dne 8. aprila kmetica Liza Bachmann, rojena Lüthy. Ona se je rodila dne 8. aprila 1793 in je torej letos bila ravno 100 let dopolnila. Župnik in župan sta ji nesla nekaj za vezilo, ali malo trenotij poprej je izdihnila.

(Uboj.) Dne 29. aprila se je »dratar« Martin Szagmar sprl v krčmi Miha Pilih v Trnovljah pri Celji z Martinom Pilih, vojakom na dopustu ter je tega zabodel v rebra, da je kmalu v hudih bolečinah umrl.

(Podklev.) Pri »Mezzotedeschi«, v južnih Tirolah, je izgubil konj podklev, ko je skokoma dirjal po cesti, podklev je v tem vzletela na čelo mimo gredoče žene ter jo je pri priči ubila.

(Tatvina.) V noči 4. maja so vlovnili tatje v hišo Mice Krasnik v Studencih pri Mariboru ter so ji odnesli veliko obleke vredne nad 100 gld. — Dne 2. maja pa je v stolni cerkvi Mariboru ukradla neka ženska denarnico neki gospoj iz žepa, ne da bi jo še doslej dobila roka pravice v pest.

(Nesreča.) Pri zidanji šolskega poslopja v Ljutomeru se je une dni podrla podpora in je v tem troje delalcev potolklo, da je eden še isti dan umrl, ostala bosta pa še ozdravela.

(Okr. bolniška blagajnica) v Ormoži je imela leta 1892 dohodkov 950 gld. in 90 kr. Udje so vplačali 441 gld. 81 kr., delodajalci pa 477 gld. 1 kr. Stroškov je imela 921 gld. in 73 kr. in sicer je bilo bolniščine 292 gld. 74 kr., zdravniku 125 gld. 19 kr. in 132 gld. 54 kr. za zdravila.

Jajca za valjenje

pravih Bram-a-kokošij, komad 15 kr., holandskih, črnih z veliko belo kapico, komad 15 kr., houdanskih kom. 15 kr., pravih štajarskih kur, komad 10 kr., minorka komad 20 kr., Langshan 30 kr., puranov 30 kr., srebro-Wyandottes 50 kr., Rammelsloher 15 kr., Cochin-china 25 kr., hamburgskih Silbersprengel komad 25 kr., velikih štajarskih rac kom. 15 kr. Razpošiljam jajca za valjenje le od čistih živalij, katere so bile že večkrat premirane in sem porok za čistost in pravost sort.

Maks Pauly
Köflah, (Štirska.)

3-5

Štajerska deželna zdravilnica Rogačka-Slatina.

Južne železnice postaja: Poličane.
Sezona od 1. maja do 30. septembra.
Zdravitev s pitno, topliško in studeno vodo, s sirotko itd.
Brošure in prospakte razpošilja ravnateljstvo brezplačno.

Tempeljska in Styrija-slatina,
vedno nova polnitev,
slavozzano glavberjevosolno zdravilo
proti boleznim prebavnih organov in
izvrstna svežilna pijača.

Dobiva se pri slatinarstvu v Rogatcu
in na Slatini ter tudi v vseh trgovinah
z mineralnimi vodami, v boljših spe-
rijskih in droguerijskih prodajalnicah
ter v lekarnah. 2-8

Umetni mlin

z dvema valčkoma, francoskim in zmesnim kamenom, hlev, kozolc in zidana shramba za žito, poleg $7\frac{1}{2}$, oralov zemlje blizo železniške postaje in trga na Spodnjem Štajarskem proda se pod najugodnejšimi pogoji.

Dopisi določajo se naj uredništvu tega lista.

3-3

Naznanilo.

Dne 25. maja, t. j. v četrtek pred praznikom presv. Trojice je pri Malinedelji na vrtu gosp. Blaža Korošeca novi in prvi veliki živinski sejem, h kateremu se vsi kupci in prodajalci vladno vabijo.

1-2 Malonedeljsko županstvo.

Zaupni mož v vsaki fari.

Velevažno, čez četrto stoletja obstoječe, povsod izvadeno zaupanje in spoštovanje vživajoče domače denarstveno podjetje (poročeni zaklad znaša čez 20 milijonov kron), česar glavni sedež je na Dunaji, koje je cesarsko kraljevo privilegirano ter je pod vrhovnim nadzorstvom visoke c. k. državne vlade in česar vsestransko priznano blagonsosno delovanje se razteza po vseh pokrajinah naše avstrijske domovine, pooblašča v vsaki fari po jednega **zanagnega moža** z nalogom pospeševati večje razširjenje tega podjetja v dotedenju kraju.

Razumne, čislane in v denarstvenem obziru popolno zaupanje vživajoče osebe, koje si želijo pridobiti vedno rastoti postranski zaslužek za mnogo let, blagovoljno naj pod znakom „201.191. Graz postlagernd“ več pozvadeti. 4-15

Premiran z zlato svetinjo v Brusselu 1892
in s častnim diplomom in zlato svetinjo v Londonu 1893.

Najboljše sredstvo za

želodec,

katero želodec in opravila prebavnih delov života krepča in tudi odprt život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar „pri angelju“

v Ljubljani

na Dunajski cesti.

Cena 1 stekl. 15 kr.

Izdelovatelj razpošilja
tinkturo v zabočkih
po 12 steklenic in več. Zaboček z 12 stekl.
stane gld. 1·36; s 24 gld. 2·60; s 36 gld. 3·84;
s 44 gld. 4·26; 55 stekl. tehta 5 kg s poštno
težo in velja gld. 5·26; 110 stekl. gld. 10·30.
Poštnino plača vedno naročnik.

Depot v lekarnah Bancalar in König v
Mariboru. 18-30

(Zločinstvo.) V noči 15. aprila je napadel hlapec Franc Perkolič Leno Dobrovšek, ženo Jožefa Dobrovšek, posestnika v Cirkovicah, s plužnim črtalom, toda mahnil je na srečo žene, ki je bila v postelji, previsoko in jo je le nekoliko ranil na glavi. Hlapca je neki mož Lene Dobrovšek najel za 10 gld., da mu ubije ženo, ki ni mogla ž njim živeti. Gospodar in hlapec pa sta sedaj že »pod ključem« pri c. kr. sodniji na Ptuj.

(Redko.) Jožefu Dencu, posestniku na Vel. Galniku, v občini Fliess na Tirolskem, je te dni povrgla 5letna krava čvetero živilih telet, tri junčke in eno telico. Krava in četirjački so zdravi.

(Duhovniške spremembe.) Čč. gg. Jakob Očgerl, kaplan pri Sv. Lovrenci v Slov. goricah, pride za provizorja k Sv. Andražu v Slov. goricah; Janez Rotner, kaplan v Rogatci, za kaplana k Sv. Lovrencu v Slov. gor.; J. Cerjak, kaplan pri Sv. Križi tik Slatine, v Rogatec in France Višnjar, kaplan v Solčavi, k Sv. Križu pri Slatini.

Loterijne številke.

Gradec 6. maja 1893: 10, 22, 13, 37, 6
Dunaj > > 19, 83, 47, 45, 70

Razpis.

Pri Sv. Jarneji nad Muto se namesti služba cerkvenika, ki dobi obresti od 571 gold. in orgljarja, ki dobi prostovoljno zbirko (letno plačo). Več pri cerkvenem predstojništvu.

2-2 Jakob Pečnik, župnik.

Pivo v steklenicah in sodčekih.

Pokorno podpisani naznani, da pravda v obče prijavljeno, pri mnogih razstavah v Avstriji premirano izvrstno

Farahško pivo

(tako zvanzo zdravstveno pivo) v steklenicah $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, in 1 liter in tudi v sodčekih 25 in 50 litrov po najnižji ceni častitim oštirjašem in slavnemu občinstvu.

S spoštovanjem

E. Bracko,
zalogar Farahškega piva in gostilna v
Ptuj. 8-8

Uradne in trgovske

KUVERTE

s firmo pripravoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trivere
čistilne mlme za žito
rezalnice za krmno
samodeljujoče
aparate proti peronoperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mlme za sadje
predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v
obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
razpoljila v najnovnejših, najboljih konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Bogato ilustrirani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastonj in
postavne proste.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekupovalcem značen popust!

Vabilo.

Politično-narodno gospodarsko društvo pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. zboruje na binkoštni ponedeljek, t. j. 22. maja t. l. z zanimivim vsporedom.

Za odbor:

Rudolf Kosér,
tajnik.

300 litrov mošta za 4 gold. in 75 kr.
3kg tekoče vinske zmesi s 300 litri vode daje zdravo krepilno pijačo in je najbolji nadomestek za vino in mošt in drži se do 10 let, za kar se jamči.

Dobi se pri **Jožefu Ueberbacheru v Villenu**, na Štajarskem za 4 gld. 75 kr. poštine prosto na vsako železniško postajo.

Razglas.

Pri Sv. Marjeti na Pesnici se bodo staro šolsko poslopje za jeden nadstrop površalo. Zniževalna dražba bo dne **23. maja ob II. uri dopoldne** v tukajnjem šolskem posloplju. Podjetniki se uljudno vabijo. Prevdarek, obris, in stavbeni pogoji so pri tukajnjem šolskem vodstvu na pregled. Prevdarek za stavbo je določen za 10.564 gld. 22 kr. Vsaki dražbar ima 5 % varščine (Vadium) položiti.

Krajni šolski svet pri Sv. Marjeti na Pesnici
dne 30. aprila 1893.

2-3 Načelnik: **Fr. Vakaj.**

Gasilnice

vsakovrstne velikosti in stroja, s pristopnimi ventili, najizvrstnejše delane, in velike moči za brizganje, prilične sremjam, mestom, trgom in njihovim gasilnim društvom.

Brizgalnice

na kolesih, nosljah, v putah za vrte, **Vodonosnike**

razne sostave, najboljše cevi iz konopnine, gumija, za sesavanje vode ali za napeljavanje vode, dalje vretenice in tehtnice za ove cevi, kakor tudi drugo

orodje gasilcem potrebno

priporočuje po najnižji ceni proti 5let-letnemu poroštvo

Albert Samassa,

c. k. dvorni zvonar in fabrikant strojev in gasilnega orodja

v Ljubljani.

Srenjam in gasilnim društvom dovoli se plačevanje v rokih. Podrobne cenilnike določila brezplačno in franko.

Podučiteljsko mesto.

Na 4-razredni, v II. platični vrsti stojeci ljudski šoli za dečke v Ljutomeru je ena podučiteljska služba stalno ali začasno za domestiti.

Nemškega in slovenskega jezika popolnoma zmožni prosilci naj vložijo svoje obložene prošnje z dokazom avstrijskega državljanstva po službenem potu do **15. junija t. l.** pri krajenem šolskem svetu v Ljutomeru.

Okrajni šolski svet v Ljutomeru,

dne 25. aprila 1893. 2-2

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik pa je

„Duhovni Vrtec“

v IV. natisu. Zrazen lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 520 straneh še poduk za sveto bimo in 169 svetih pesmi:

v usnje vezan z zlatim obrezkom.... 85 kr.

" " " " " s kopčo 95 "

Dobiva se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Brizgalnice za škropljenje vinogradov

so pri meni na prodaj po nizki ceni (7-8 fl.)
v Središči (Polstrau.)

2-3 Fr. Majcen, klepar.

Najbolj po ceni se kupujejo:

najboljši molitveniki, šolske knjige, pisalne in šolske reči, izvrsten konceptni in pisalni papir, vsakovrstni zavitki, pisani papir, svilnati papir v 65 barvah, najboljše karte.

Tiskovine za odvetnike in bilježnike, šole in občinski urade, trgovce itd.

A. PLATZER,

poprej Edvard Ferlinec,

gospodske ulice štev. 3 v Mariboru.

Knjigovezarska dela se točno in takoj po ceni izvršujejo.

Da ne bode nobena pomota, prosim, da na tanjko pazite na mojo tvrdko.

Škropilnice

zoper peronosporo

prodaja

JANEZ DIALLER

v Radgoni.

Cena škropilnice 12 gold.

Spričevalo.

Vinorejska družba v Radgoni potruje ključavnica g. Janezu Dialler v Radgoni, da so njegove škropilnice zoper peronosporo izmed vseh doslej izdelanih škropilnic, ker izpoljujejo vse potrebe, kar jih zahteva od njih izkušen vinorejec:

1. Nizka cena. 2. Ročna, kako priprosta in trda naredba. 3. Majhna izraba. 4. Lahka teža. 5. Veliko delovanje, ker teče tekočina lahko iz nje in v tankih nitih. 6. Škropilnica se rabi lahko.

Na dalje se potruje, da je po naših krajih že več tacih škropilnic v rabi in so one tri do štiri leta, pri mnogi rabi, še brez večjih popravil vedno za rabo.

Vodstvo društva more po takem to škropilnico vsacemu vinorejcu priporočati.

V Radgoni dne 23. aprila 1892.

Za vinorejsko družbo v Radgoni:
Klotar Bouvier, Ozvat pl. Kodolitsch,
tajnik. načelnik. 5-7

Le v Viktringhofovi ulici štev. 10 „k nizki ceni“.

Le še 14 dni se ponuja vsakemu lepa prilika, cenó dobro

tkanino za zimsko in poletno obleko

kupiti, katero prodam 50 % pod izdelalno ceno, ker svojo prodajalnice razpustum.

S spoštovanjem

Janez Firtsch.

NAZMANILO.

Na štajarski deželni kmetijski šoli v Grottenhofu pri Gradeu se odda začetkom šolskega leta 1893/94, t. j. od 15. septembra 1893 več deželnih brezplačnih mest. Namen te šole je dalnja odgoja sinov štajarskih gospodarjev na podlagi v ljudski šoli pridobljenih znanostij. Vsak odgojenec mora dve leti in ako nima potrebnih znanostij, tri leta biti na zavodu, dobi tam stanovanje in navadno hrano in se mora poduka in vseh kmetijskih del udeležiti. Za obleko in šolske reči mora vsak sam skrbeti.

Učenci morajo biti ob času vstopa v zavod najmanj 16 let starci, krepkega in zdravega telesa, nravni in morajo dopričati, da so iz ljudske šole odpuščeni in zastopijo navadna kmetijska dela.

Prošnjiki za ta mesta naj izročijo svoje prošnje s krstnim in domovinskim listom, spričevalom o zdravji in cepljenji koz, o nravi in s šolskim spričevalom, kakor tudi z izkazom predstojnika o premoženju, ravnatelju deželne kmetijske šole, vsaj do 15. julija 1893 osebno in naj se pred njim podvržejo skušnji o znanostih v ljudski šoli pridobljenih.

Grade, dne 30. aprila 1893.

Od štaj. deželnega odbora.